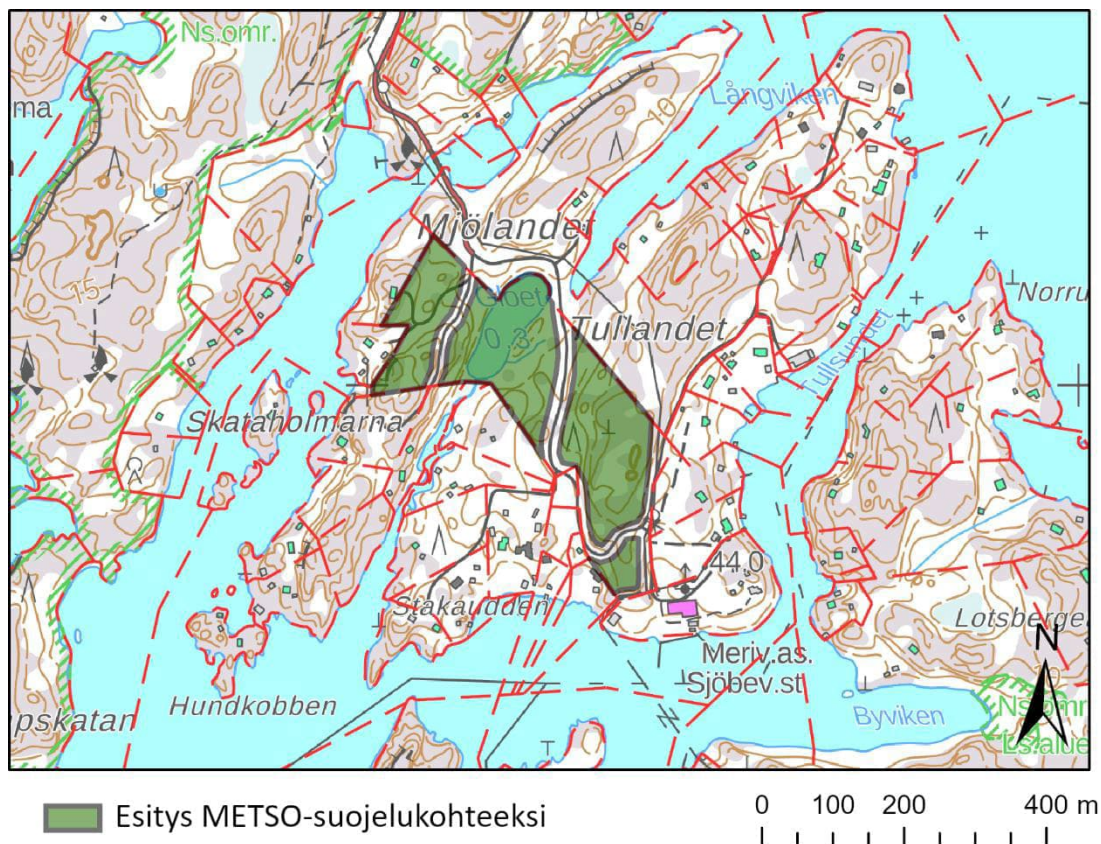

Mjölandetin ja Tullandetin metsä sekä Gloet (5,5 ha + 0,78 ha)

Kuva 1. Kohteen rajaus.

Kiinteistöt: 257-470-2-136 (määräalat)

METSO-luokka: I, II, III

METSO-valintaperusteet:

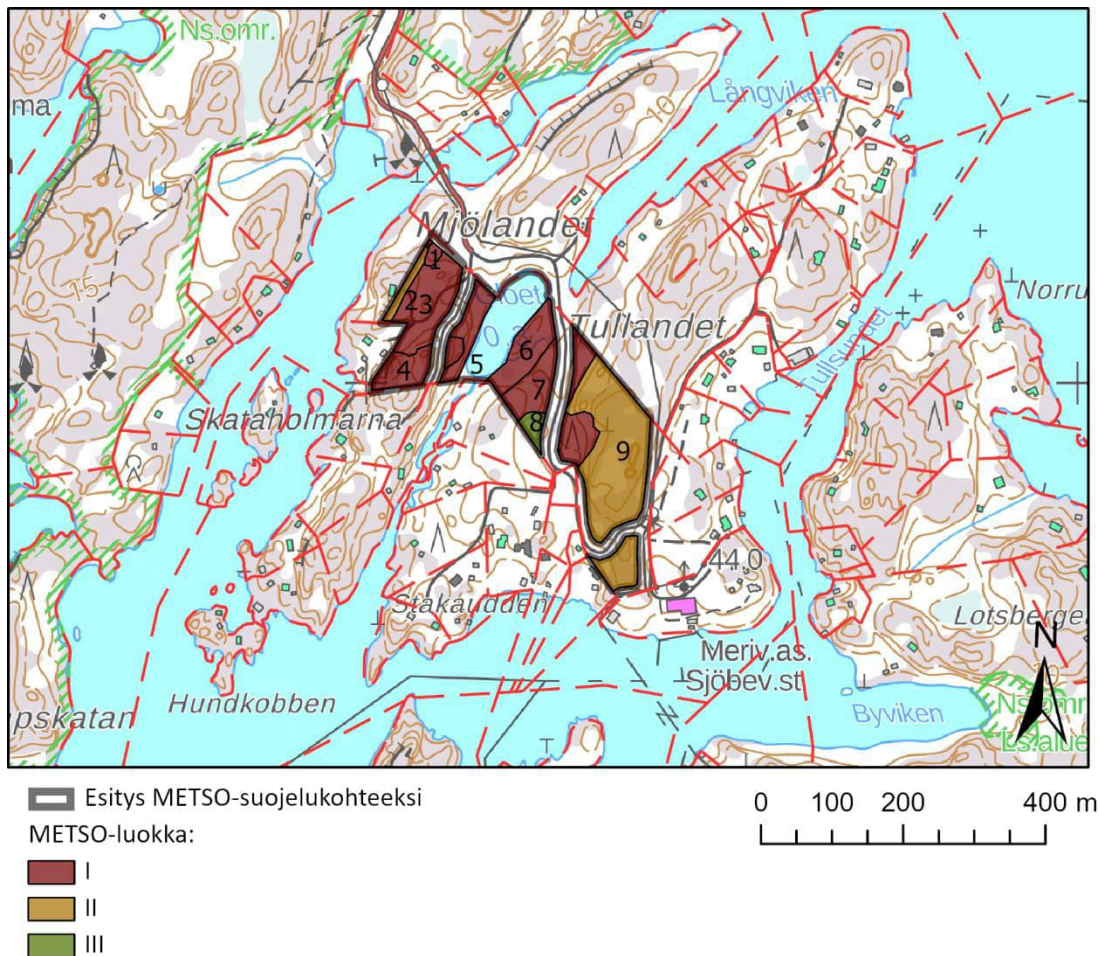
- Lehtomaisen ja tuoreen kankaan varttuneet ja uudistuskypsät metsät, joissa on lahoppuuta yli $10 \text{ m}^3/\text{ha}$ (luokka I)
- Kuivahkojen ja kuivien kankaiden varttuneet ja uudistuskypsät metsät, joissa on lahoppuuta yli 10 m^3 hehtaarilla (luokka I)
- Puustoltaan yli 120-vuotiaat kalliometsät ja louhikot, joissa on lahoja maapuita, keloja ja/tai kilpikaarnamäntyjä (luokka II)
- Vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet (luokka I)

Luontotyytit:

- Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (valtakunnallisesti silmälläpidettävä NT)
- Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (valtakunnallisesti silmälläpidettävä NT ja Etelä-Suomessa vaarantunut VU)
- Varttunut kuivahko kangas (valtakunnallisesti vaarantunut VU ja Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen EN)

- Kalliometsä (valtakunnallisesti silmälläpidettävä NT)
- Karu poronjäkälä-sammalkallio (valtakunnallisesti säilyvä LC ja Etelä-Suomessa silmälläpidettävä NT)
- Karu kalliotierasammalkallio (valtakunnallisesti säilyvä LC)
- Juolasarakorpi (valtakunnallisesti erittäin uhanalainen EN)
- Itämeren suurruohosto (valtakunnallisesti säilyvä LC)

Kuvaus:

Kuva 2. Kohteen luontotyyppikuviot (1-9) ja näiden METSO-luokat.

Kuvio 1:

Juolasarakorpi (valtakunnallisesti erittäin uhanalainen EN luontotyyppi). Korpisoistuman järein mänty- ja kuusipuusto on reunoilla, keskiosassa kasvaa lähinnä vain kitukasvuista koivua. Korven mätäspinnoilla kasvaa mustikkaa, puolukkaa, korpikarhunsammalta (*Polytrichum commune*) ja seinäsammalta (*Pleurozium schreberi*). Suuri osa kohteen keskiosasta on välipintaa, jossa kasvaa jokaipaikansaraa (*Carex nigra*), terttualpia (*Lysimachia thyrsiflora*), ojasorsimoa (*Glyceria fluitans*), harmaasaraa (*Carex canescens*) sekä korpi- ja vaalearahkasammalta (*Sphagnum girgensohnii*, *S. centrale*). Korpea ei ole ojitettu, eikä siellä näy merkkejä puuston käsittelystä.

METSO-valintaperuste:

- Vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet (luokka I)

Kuva 3. Juolasarakorpea kuviolla 1.

Kuvio 2:

Kalliometsää (valtakunnallisesti silmälläpidettävä NT luontotyyppi) ja karua poronjäkälä-sammalkalliota (valtakunnallisesti säilyvä LC ja Etelä-Suomessa silmälläpidettävä NT luontotyyppi). Harvaa kalliomännikköä. Tavanomaista karujen rannikon läheisten kallioiden kasvillisuutta: katajaa, metsälauhaa, puolukkaa, kanervaa, poronjäkäliä, seinäsammalta ja tierasammalia. Muutamia vanhoja kilpikaarnaisia käkkyrämäntyjä ja keloja.

METSO-valintaperuste:

- Puustoltaan yli 120-vuotiaat kalliometsät ja louhikot, joissa on lahoja maapuita, keloja ja/tai kilpikaarnamäntyjä (luokka II)

Kuvio 3:

Varttunutta havupuuvaltaista tuoretta kangasta (valtakunnallisesti silmälläpidettävä NT ja Etelä-Suomessa vaarantunut VU luontotyyppi). Kohteen puusto on harvahkoa kuusta, mäntyä ja koivua, joiden läpimitta rinnankorkeudella vaihtelee välillä 20–30 cm. Muutamien ylismäntyjen läpimitta on jopa 40–50 cm. Ylismännyt ovat käkkyräisiä ja kilpikaarnaisia. Lisäksi on eri-ikäistä alikasvustoa. Sivupuuna on muutama haapa. Puustoa on joskus aikoinaan harvennettu, sillä näkyvillä on vanhoja kantoja. Puuston tilarakenne on kuitenkin luonnontilaisen kaltainen. Kohteelle on muodostunut kohtalaisen runsaasti lahoppuuta. Osa maapuista on pitkälle lahonneita, ja kohteella on myös kookkaita tuulentaatoja. Lisäksi on pystylahoppuuta, mm. iso pystyyn kuollut kuusi sekä kelomäntyjä, joita tikat ovat takoneet. Suuri osa lahoppuusta on kuitenkin pieniläpimittaista. Kenttä- ja pohjakerroksen lajisto on

tuoreille kankailla tavanomaista mustikkaa, sananjalkaa (*Pteridium pinetorum*), metsäkastikkaa (*Calamagrostis arundinacea*), puolukkaa ja metsälauhaa (*Avenella flexuosa*) sekä seinäsammalta (*Pleurozium schreberi*), kangaskynsisammalta (*Dicranum polysetum*) ja kerrossammalta (*Hylocomium splendens*). Pienialaisissa soistuneissa painanteissa tavataan lisäksi jokapaikansaraa (*Carex nigra*) ja korpirahkasammalta (*Sphagnum girgensohnii*).

Kuva 4. Varttunutta havupuuvaltaista kangasta kuviolla 3.

Kuvio 4:

Varttunutta kuivahkoa kangasta (valtakunnallisesti vaarantunut VU ja Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen EN luontotyyppi) ja kalliometsää (valtakunnallisesti silmälläpidettävä NT luontotyyppi). Kohde on kallio- ja kangasmetsän mosaiikki, jossa kasvaa harvakseltaan mäntyä sekä sivupuulajina kuusta ja vähän koivua. Vallitsevan latvuserroksen puiden läpimitta rinnankorkeudella vaihtelee välillä 20–35 cm, mutta kohteella on ylispuina joitakin kookkaita ja vanhoja kakkäraöksäisiä mäntyjä. Lisäksi on eri-ikäistä alikasvosta. Kohteella on useita isojakin maapuita, pystyyn kuolleita kuusia ja tikan hakkaamia kuorettomia mäntyjä. Pensaskerroksessa kasvaa katajaa. Kenttäkerroksessa kasvaa puolukkaa, mustikkaa, metsälauhaa, kanervaa (*Calluna vulgaris*) ja metsäkastikkaa sekä pohjakerroksessa seinä- ja kangaskynsisammalta.

METSO-valintaperuste:

- Kuivahkojen ja kuivien kankaiden varttuneet ja uudistuskypsät metsät, joissa on lahopuuta yli 10 m³ hehtaarilla (luokka I)

Kuva 5. Varttunutta kuivahkoa kangasta kuviolla 4.

Kuvio 5:

Gloetin etelärannalla on pienialainen luhtaranta, joka edustaa luontotyyppiä Itämeren suurruohosto (valtakunnallisesti säilyvä LC). Huomionarvoisin laji on melko harvinainen merisara (*Carex mackenziei*). Lisäksi kohteella kasvaa harvakseltaan järviruokoa (*Phragmites australis*) sekä mm. merikaislaa (*Bolboschoenus maritimus*), nurmilauhaa (*Deschampsia cespitosa*), rantamataraa (*Galium palustre*), röyhvihvilää (*Juncus effusus*), rantayrttiä (*Lycopus europaeus*), puna-ailakkia (*Silene dioica*), ruokohelpia (*Phalaroides arundinacea*), rantanurmikka (*Poa palustris*), jousivihvilää (*Juncus filiformis*), mesiangervoa (*Filipendula ulmaria*) ja vesihierakkaa (*Rumex aquaticus*).

Kuva 6. Luhtarantaa kuviolla 5.

Kuvio 6:

Varttunutta havupuuvältaista lehtomaista kangasta (valtakunnallisesti silmälläpidettävä NT luontotyyppi). Kohteella kasvaa pääpuulajina kuusta sekä sivupuulajeina koivua ja haapaa sekä vähän pihlajaa. Gloetin rannalla on lisäksi tervaleppää. Vallitsevassa latvuserroksessa puiden rinnankorkeusläpimitta vaihtelee enimmäkseen välillä 15–30 cm, mutta ylispuiden läpimitta on jopa 40 cm. Lisäksi on eri-ikäistä alikasvosta. Arvokkaimpia piirteitä kohteella ovat pensaskerroksessa kasvavat muutamat pähkinäpensaat ja merkittävä lahopuun määrä. Tuulenkaatamia puita on jopa suurissa keräymissä. Gloetin rannalla on pieni avoin rantakallio, jossa kasvaa puutarhakarkulaisena sormustinkukkaa (*Digitalis sp.*). Rantakallion kohdalla Gloetiin laskee pieni kausikuiva noro, jota on ilmeisesti kaivettu ja suoritettu, joten se ei ole vesilain tarkoittama suojeltava luontotyyppi. Sen ympäristö on kuitenkin muuta kuviota kosteampi, joten se lisää kohteen monimuotoisuutta. Uoman varrella kasvaa mm. nurmilauhaa, jokapaikansaraa, röyhyvihvilää, harmaasaraa (*Carex cenescens*), okarahkasammalta (*Sphagnum squarrosum*) ja luhtakuirisammalta (*Calliergon cordifolium*). Muuten kohteen lajisto on lehtomaisille kankailla tyypillistä. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. puolukkaa, käenkaalia (*Oxalis acetosella*), metsäalvejuurta (*Dryopteris carthusiana*), mustikkaa ja metsälauhaa. Pohjakerroksessa tavataan mm. metsäliekosammalta (*Rhytidiadelphus triquetrus*).

METSO-valintaperuste:

- Lehtomaisen ja tuoreen kankaan varttuneet ja uudistuskypsät metsät, joissa on lahopuuta yli 10 m³ /ha (luokka I)

Kuva 7. Pähkinäpensaita kuviolla 6.

Kuvio 7:

Varttunutta havupuuvältaista tuoretta kangasta (valtakunnallisesti silmälläpidettävä NT ja Etelä-Suomessa vaarantunut VU luontotyyppi). Kohteen puusto on eri-ikäisrakenteista ja puuston tilarakenne on luonnontilaisen kaltainen, vaikka puustoa onkin aikoinaan harvennettu. Pääpuulajit ovat mänty ja kuusi, sivupuina on koivua sekä yksittäisiä haapoja ja raitoja. Vallitsevassa latvuserroksessa puiden läpimitta vaihtelee välillä 15–30 cm. Ylispuina on vanhoja kilpikaarnaisia mäntyjä, joiden läpimitta on jopa 40 cm. Lisäksi on eri-ikäistä alikasvosta, jossa on myös pihlajaa. Kohteella on runsaasti eri-ikäistä ja -kokoista lahoppuuta, niin maapuitakin kuin pystylahopuitakin, esimerkiksi kuorettomia tikan hakkaamia mäntyjä, pystyyn kuolevia kuusia ja ränsistyneitä lehtipuita. Laholta kuusen juurakolta löytyi erittäin uhanalaisen (EN), rauhoitetun sekä luontodirektiivin liitteen II lajeihin kuuluvan lahokaviosammalen (*Buxbaumia viridis*) itujyväksyryhmiä. Kohteella on pienialainen soistuma, jossa kasvaa korpilahkasammalta, korpikarhunsammalta (*Polytrichum commune*) ja harmaasaraa. Muuten kenttä- ja pohjakerroksen kasvillisuus on tuoreille kankaille tavanomaista. Kenttäkerros on mustikkavältaista. Pohjakerroksen runsaimmat lajit ovat kerros- ja seinäsammal.

METSO-valintaperuste:

- Lehtomaisen ja tuoreen kankaan varttuneet ja uudistuskypsät metsät, joissa on lahoppuuta yli 10 m³ /ha (luokka I)

Kuva 8. Varttunutta havupuuvältaista tuoretta kangasta kuviolla 7.

Kuvio 8:

Kalliometsää (valtakunnallisesti silmälläpidettävä NT luontotyyppi) ja karua poronjäkäla-sammalkalliota (valtakunnallisesti säilyvä LC ja Etelä-Suomessa silmälläpidettävä NT luontotyyppi). Harvaa kalliomännikköä sekä pientä männyn taimikkoa. Kasvi- ja jäkälapeite selvästi kulunut. Puustoa raivattu. METSO III.

Kuvio 9:

Kalliometsää (valtakunnallisesti silmälläpidettävä NT luontotyyppi) ja karua kalliotierasammalkalliota (valtakunnallisesti säilyvä LC luontotyyppi). Kalliolla kasvaa enimmäkseen harvaa männikköä. Vanhimmat männyt ovat käkkyräöksaisia ja kilpikaarnaisia. Myös keloja on useita. Kookkaimman männyn dbh jopa 50 cm. Kohteella on jonkin verran lahoppuuta (arviolta 3–5 m³/ha). Kalliolla on lisäksi iso monimetrisen siirtolohkare, jonka alla on luolamainen syvennys. Pensaskerroksessa katajaa, kenttäkerroksessa mustikkaa, puolukkaa, metsälauhaa, kangasmaitikkaa, kanervaa, metsäkastikkaa ja sananjalkaa sekä vähemmässä määrin tuoksusimaketta, kalliovillakkoa ja rohtotädykettä. Pohjakerroksessa kasvaa seinäsammalta, kangaskarhunsammalta ja poronjäkäliä. Soistuneessa painanteessa lisäksi jokapaikansaraa, jouhivihvilää, juolukkaa, variksenmarjaa, kangasrahkassammalta ja korpikarhunsammalta. Kalliolla on vanhoja betonirakenteita. Kasvi- ja jäkäläpeite on polkujen kohdilta kulunut.

METSO-valintaperuste:

- Puustoltaan yli 120-vuotiaat kalliometsät ja louhikot, joissa on lahoja maapuita, keloja ja/tai kilpikaarnamäntyjä (luokka II)

Gloet:

Kluuviflada, on melkein valmiiksi kuroutunut kluuvi, mutta sen suuaukko on meriveden keskivesikorkeuden alla. Vesilain 2. luvun 11 §:n mukainen flada, jonka luonnontilan vaarantaminen on kielletty.

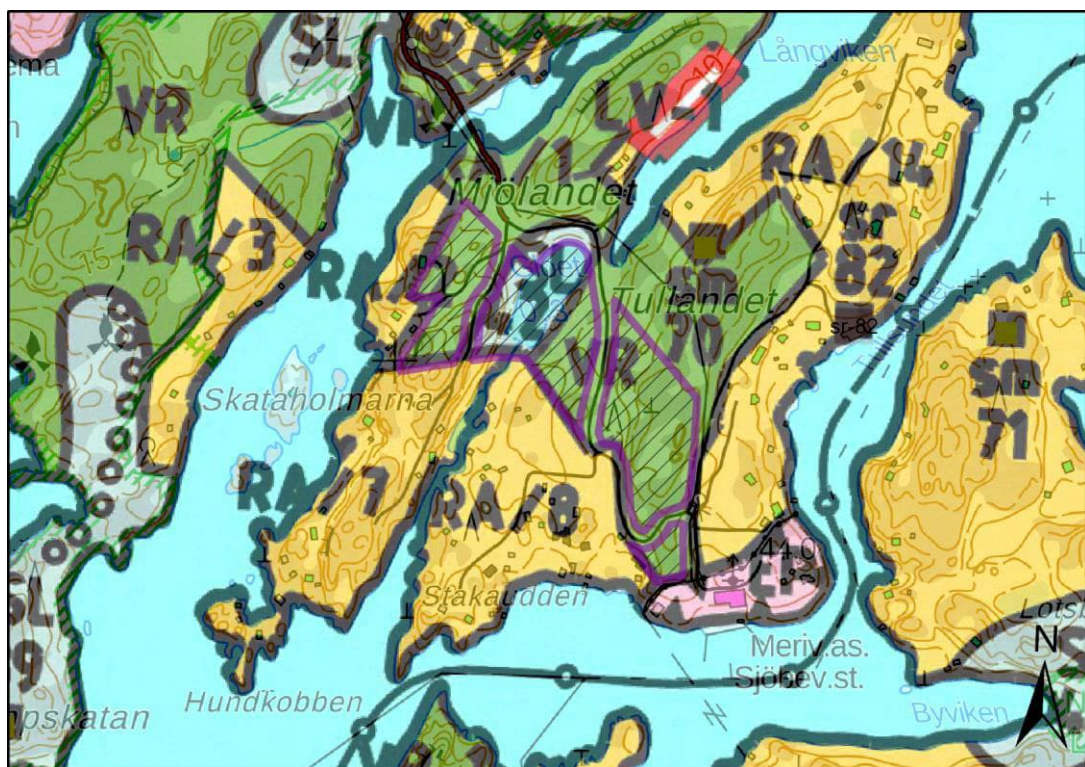

Kuva 9. Gloetin kluuvifladaa.

Kaavatilanne:

Saaristo- ja rannikkoalueiden osayleiskaava: VR (virkistys- ja retkeilyalue), SL (luonnonsuojelualue)

- VR RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Alue varataan yleiseen retkeily- ja ulkoilukäyttöön. Alueella sallitaan 1) yleisen retkeily- ja ulkoilutoiminnan edellyttämien tilojen, laitteiden ja rakennelmien sekä ulkoiluteiden-polkujen rakentaminen, 2) asuntoja ja niiden sivuasuntoja vain niillä rakennuspaikoilla, jotka ovat osayleiskaavan vahvistamisajankohtana jo mainitussa käytössä. Rakennuspaikkojen lukumäärää ei saa lisätä eikä vapaa-ajanasuntoja muuttaa pysyviksi asunnoiksi (omakotitaloiksi). Maankäytössä ja rakentamisessa on luonnon- ja maisemansuojelunäkökohdat otettava huomioon. Alueelle tulee tarvittaessa laatia käyttösuunnitelma. Alueen rakennusoikeus on, ellei merkinnällä ole toisin osoitettu, sijoitettu saman maanomistajan A-, RA-, RM-alueille tai se tulee käyttää M-alueella.
- SL LUONNONSUOJELUALUE. Luonnonsuojelulain nojalla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu alue.

 Esitys METSO-suojelukohteeksi

Kuva 10. Kohde saaristo- ja rannikkoalueiden osayleiskaavan kartalla.

Luontotietolähde:

Manninen E. 2020. Luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitys Kirkkonummen Mjölandetin ja Tullandetin alueella vuonna 2020. Faunatican raportteja 60/2020.

